

Ministerin haastattelu

Tämän lehden ykkösartikkelina on sosiaali- ja terveysministeri Sinikka Mönkäreeseen haastattelu. Hänelle kiitokset avoimesta ja kantaa ottavasta haastattelusta. Mönkäreeseen tyylinä on tässä, kuten muissakin viimeaikaisissa haastatteluissa, tuoda julki provosoi- viakin mielipiteitä. Hän haluaa herättää keskustelua. Siten on paikallaan jatkaa ja kommentoida hänen näkemyksiään. Näinhän terveyspolitiikkaa toivottavasti tehdään, dialogin kautta. Mönkäreeseen vastuualueena ministeriössä ovat muun muassa sairausvakuutusta koskevat asiat. Siksi tässäkin haastattelussa käsitellään ennen muuta niitä. Terveyskeskuksia koskevat asiat kuuluvat peruspalveluministeri Liisa Hyssälälle. Hänen haastattelunsa on tulossa myöhemmin syksyllä *Hammaslääkärilehdessä*.

Sinikka Mönkäreelle tuntuu olevan periaatteellisesti vaikea hyväksyä, että kansalainen saa vapaasti hakeutua yksityislääkəriin ja -hammaslääkəriin ja saada hoitoonsa vaatimattoman Kela-korvauksen ilman, että kukaan viranomainen pääsee ainakaan ennakkoon tarkastamaan hoidon tarpeellisuutta. Hänen mielessään kangastelevana ratkaisuna näyttää olevan jonkinlainen kunnan kontrollin liittäminen hoitotapahtumaan. Yhdeksi perusteluksi tähän hän sinnikkäästi julkituo epäilystä, että Kela-korvaus olisi nyt uudistuksessa valunut yksityishammaslääkärien voittoihin eikä potilaille. Samanlaisia epäilyksiä, Ruotsin kokemuksiin vedoten, esittivät eräät virkamiehet jo ennen kuin korvaukset olivat laajentuneet. Ruotsissa oli kuitenkin aivan erilainen tilanne, jossa maksujen nousu johtui hintasäännöstelyn purusta. Kuten haastattelusta selviää, asia on ministerille oikaistu, mutta epä tietoisuus vain kalvaa.

Kun hammaslääkärien perimät palkkiot eivät ole nousseet inflaatiota enemmän, niin miten ihmeessä potilaan oma maksuosuus ei silloin olisi laskenut lähes Kela-korvauksen verran? On pikaisesti täytettävä ministerin toive laskelmista, joissa näkyy potilaan oman osuuden kehitys. On vähintäänkin kohtuullista, että sosiaali- ja terveysministeriö itse selvittää Kelan avustuksella, mitä potilaan omavastuuosuuksille on todella käynyt sekä kertoo selvi- tyksen tulokset myös julkisesti. *Hammaslääkärilehden* lukijat ovat varmasti kiinnostuneita asian kulusta – vielä tämän vuoden aikana on epäilykset joko pystyttävä osoit-

tamaan oikeiksi tai sitten on reilusti tunnustettava, että niissä ei ollut perää.

Hammaslääkäriliiton näkemyksenä on, toisin kuin ministerillä, että potilaan hoidosta maksaman hinnan tulisi olla samaa suuruusluokkaa, käyttipä hän julkisia tai yksityisiä palveluja. Tämä on erityisen perusteltua suun terveydenhoidossa, jossa terveyskeskukset eivät pysty vastaamaan kuin vain osan väestön hoidosta. Tämä tosiasia ei muuksi muutu millään nähtävissä olevilla tehostuksilla tai rationalisoinneilla. Ministeri Mönkäre korostaa kuitenkin, että molempia sektoreita tarvitaan. Toivottavasti tämä näkemys ilmenee myös käytännössä esimerkiksi sosiaali- ja terveysministeriön tiedotuksessa ja kannanotoissa. Mikäli niissä puhutaan, kuten tapana on ollut, yksinomaan terveyskeskusten hammashoidosta ja kansanterveyslain muutoksista, aiheuttaa se osaltaan vain lisäpainetta kunnissa. Kohtuullista olisi, että hoito yksityissektorilla ja uudet Kela-korvaukset esiintyisivät muussakin kuin kielteisessä valossa. Ministeriö voisi ottaa oppia vaikka Jyväskylän kaupungista, jossa terveyskeskus aktiivisesti tiedottaa myös yksityishammaslääkärien palveluista ja Kela-korvauksista – myönteisessä hengessä. Terveyskeskuksen vastuu ja rooli ei siinä mitenkään heikkene.

Tässä lehdessä ja sen liitteissä kerrotaan *Hammaslääkäriliiton Oma hammaslääkäri* -kampanjasta. Sen tarkoituksena on korostaa kestävä hoidosuhteen etuja, oli pa hoitopaikka sitten julkisen tai yksityisen terveydenhuollon puolella. Miksi ei kaikille kansalaisille pystyttäisi antamaan niitä hyviä hoitokokemuksia, joista vaikkapa ministeri Sinikka Mönkäre kertoo haastattelussaan saaneensa nauttia omalta yksityishammaslääkäriltään ja hänen tiimiltään? Silloin pystytään pitkällä aikajänteellä parhaiten kantamaan vastuuta potilaan suun terveydestä yhdessä hänen kanssaan.

MATTI PÖYRY